

Temerrüt

Temerrüt, Borsada gerçekleşen işlemler ve açık pozisyonlar nedeniyle Takasbank'a yatırılması gereken tutarlar ile diğer yükümlülüklerin süresi içinde yatırılmaması veya yerine getirilmemesi halidir.

Teminat Tamamlama Çağrısı

Gerçekleştirdikleri işlemler neticesinde teminat açığı oluşan hesaplar için Takasbank tarafından ilgili üyelere "**teminat tamamlama çağrısı**" yapılır. Teminatın sürdürme teminatı seviyesinin altına düşmesi durumunda başlangıç teminatı seviyesine kadar nakit olarak tamamlanması ve/veya var olan açık pozisyonların bir kısmının veya tamamının kapatılması ve/veya fark pozisyonu alınması suretiyle gerekli başlangıç teminatının teminat tamamlama çağrısını karşılayacak tutarda azaltılması zorunludur. Hesaptaki toplam teminat, sürdürme teminatının üzerinde olmasına rağmen nakit teminatın "0"ın altına düşmesi halinde ise üyeden nakit teminatının negatif (eksi) bakiyesini kapatması (nakit teminatını "0"a tamamlaması) teminat tamamlama çağrısı yapılmak suretiyle istenir. Üyelerin teminat tamamlama çağrısı nedeniyle oluşan yükümlülüklerini en geç **bir sonraki Borsa günü (T+1 günü) saat 14:30'a** kadar yerine getirmesi zorunludur. Teminat tamamlama yükümlülüğünü zamanında yerine getirmeyenler herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın temerrüde düşmüş sayılır. Fiziki teslimatlı sözleşmeler için vade sonundaki fiziki teslimat yükümlülükleri hariç teminat tamamlama yükümlülüğünün T+1 Günü saat 14:30'dan EFT Kapanış Saatine kadar olan süre zarfında yerine getirilmesi durumunda birinci temerrüde düşülmüş olur. Üyeye, İMKB Repo-Ters Repo Pazarında veya TCMB Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının bir katı nispetinde temerrüt faizi uygulanır. Temerrüdün T+1 günü EFT kapanışından sonra karşılanması ya da daha sonraki günlere kalması durumunda ise ikinci temerrüde düşülmüş olur. İkinci temerrüdün oluşması halinde, İMKB Repo-Ters Repo Pazarında veya TCMB Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının üç katı nispetinde temerrüt faizi uygulanır. Temerrüdün ilerleyen günlere kalması durumunda, temerrüt faizi hesaplamasında temerrütte kalınan süre içinde her gün için o gün geçerli olan faiz oranı kullanılır.

Temerrüdün izleyen güne sarkması durumunda, teminat tamamlama çağrısına karşılık gelen miktar Takasbank'a yatırılana kadar temerrüde düşmüş üyenin ilgili hesaplarında veya tüm hesaplarında üye tarafından işlem yapılması Borsa tarafından kısıtlanabilir.

Yükümlülüklerin T+1 günü saat 14:30'a kadar yerine getirilememesi durumunda, temerrüde düşen hesaba ait açık pozisyonlar seans içinde ilgili üye veya Borsa tarafından likide edilebilir ve/veya hesaba ait

teminatlar Takasbank tarafından nakde çevrilebilir. Açığın sürmesi ve ilgili takas üyesi tarafından da tamamlanmaması halinde takas üyesinin portföy hesabının açık pozisyonlarının likide edilmesi, işlem teminatlarının nakde dönüştürülmesi, Garanti Fonundaki katkı paylarına başvurulması yöntemlerinden biri veya birkaçı uygulanabilir. Yükümlülüğün hala kapanmaması halinde Takasbank, takas üyesinin Takasbank nezdindeki kendisine ait olduğu belirlenen diğer hak ve alacaklarına bu yükümlülüklerin tasfiyesi amacıyla başvurabilir. Fiziki teslimatta konu vadeli işlem sözleşmelerinde fiziki teslimat ile sonlandırılacak pozisyonlar için takas işlemleri T günü saat 17:45'te başlar ve T+2 günü saat 16:30'a kadar devam eder. Yukarıda belirtilen süreler içinde takas yükümlülüğünü yerine getirmeyen üyeler temerrüde düşmüş sayılır. Teminat tamamlama yükümlülüğünün T+2 günü saat 16:30'dan EFT Kapanış Saatine kadar yerine getirilmemesi durumunda üye birinci temerrüde düşmüş sayılır. Bu durumda üyeye İMKB Repo-Ters Repo Pazarında veya TCMB Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranından en yüksek olanının 1 katı oranında temerrüt faizi uygulanır.

Temerrüdün T+2 günü EFT Kapanış Saatinden sonra karşılanması veya daha sonraki günlere sarkması durumunda üye ikinci temerrüde düşmüş sayılır. İkinci temerrüdün oluşması halinde, İMKB Repo-Ters Repo Pazarında veya TCMB Bankalararası Para Piyasasında oluşan bir gecelik ağırlıklı ortalama faiz oranlarından en yüksek olanının 3 katı oranında temerrüt faizi uygulanır. Üyenin fiziki teslimattan doğan takas yükümlülüklerini T+2 günü saat 16:45'e kadar yerine getirmemesi durumunda teslim karşılığı ödeme prensibine göre uzun pozisyon sahiplerinin bloke konan döviz alacakları ve kısa pozisyon sahiplerinin bloke konan TL alacakları likide edilebilir. Teslimat yükümlülüğünü yerine getirmeyen hesaptaki ve/veya üyenin portföy hesabındaki nakit teminatlar kullanılabilir. Temerrüde düşen üyenin portföy hesaplarının/temerrüde düşen müşteri hesaplarının tüm pozisyonları likide edilebilir. Ayrıca T+3 gününden itibaren üyenin portföy hesaplarının/temerrüde düşen müşteri hesaplarının nakit dışı teminatları likide edilebilir.